RAADSVOORSTEL

ONDERWERP
Vervreemding aandelen en beëindigen eigenaarschap Twence B.V.

BESLISPUNTEN
1. Akkoord te gaan met het bereikte onderhandelaarsakkoord tot vervreemding van alle aandelen Twence B.V. (zijnde 43.909 aandelen) tegen een overeengekomen prijs van € 197.- per aandeel, vermeerderd met een rentevergoeding en verminderd met uitgekeerde dividenden, resulterend in een koopsom van € 197,15 per aandeel, te ontvangen in januari 2025.
2. De begroting aan te passen door het financiële voordeel toe te voegen aan de algemene middelen.

INLEIDING
In oktober 2020 heeft het college besloten voorstander te zijn van de verkoop van het aandelenpakket. Als voorwaarde van de verkoop van de aandelen geldt dat een reële prijs voor de aandelen verkregen wordt waarmee het dividendverlies gedurende een lange termijn gedekt kan worden. Deze strategische keuze komt voort uit de wil om een eigen keuze te maken op basis van duurzaamheid en flexibiliteit van een nieuw afvalcontract. Ook werd er in 2020 aangegeven dat aandeelhouders elkaar niet in de houdgreep moeten houden als een aandeelhouder wil verkopen. Het verkoopproces is opgestart in december 2020. Dat proces is gestaakt in mei 2021 omdat het prijsverschil tussen kopende en verkopende partij te groot was en niet overbrugbaar.

Tijdens de aandeelhoudersvergadering van april 2022 is er besloten om een nieuw aan- en verkoopproces voor de aandelen van Twence B.V. in gang te zetten. Hierbij is onafhankelijke begeleider dhr. Staal aangesteld en een nieuwe waardering opgesteld door Deloitte B.V.
Op 14 juli 2023 is het gezamenlijke aanbod van Almelo, Oldenzaal en Twenterand (hierna: AOT) doorgezet naar de onafhankelijk begeleider en zijn er onderhandelaars (experts) aangesteld voor alle partijen om tot een uitkomst te komen.

Eind 2023 is er een akkoord bereikt over de prijs van € 197.- euro per aandeel en het rentepercentage over 2023. In de eerste helft van 2024 is er verder onderhandeld over de voorwaarden voor de overdracht van de aandelen. Belangrijke punten daarbij waren onder andere de termijn voor het aanleveren van afval uit Twenterand naar Twence. Er is afgesproken dat het huidige contract van kracht blijft. Dit betekent dat de termijn van het aanleveren van afval tot 1 juli 2027 wordt doorgezet. Voor geheel 2024 is er een rentepercentage bedongen vanwege de overdrachtsdatum van 1 januari 2025.

Op 14 december 2021 heeft de raad motie 45 'Betrek raad vooraf bij ontwikkelingen Twence' aangenomen. Hierin wordt het volgende verzocht: De Raad tijdig te betrekken en te informeren voordat een definitief besluit wordt genomen ten aanzien van de ontwikkelingen bij Twence:
a. de consequenties en risico's van de verkoop van aandelen;
b. de voor- en nadelen van het tekenen van leverings- en verwerkingsovereenkomst met Twence;
c. de uitgewerkte alternatieven die voorliggen om het (rest)afval te verwerken (inclusief de financiële consequenties),

zodat de Raad hierover haar mening/advies kan geven. Tijdens de afhandeling van de motie is aangegeven dat de raad een definitief besluit over de aandelen wordt voorgelegd aan de raad.

BEOOGD EFFECT

Het ondernemen van nieuwe stappen in het aan- en verkoopproces dragen bij aan de verkoop van de aandelen en de beëindiging van het eigenaarschap van Twence Holding B.V. als verbonden partij.

ARGUMENTEN

1.1 Huidige verkoop voldoet aan strategie uit 2020

In 2020 is de strategische keuze gemaakt om het aandelenpakket van Twence B.V. te verkopen tegen een reële prijs die langjarig dividend moet dekken. De huidige verkoopprijs voldoet aan dit criterium. De prijs per aandeel is bepaald door het waarderingsonderzoek, uitgevoerd door Deloitte B.V.. De prijs van € 197.- euro per aandeel is een gebalanceerd akkoord met voor alle partijen voldoende voordelen. Deze prijs is vermeerderd met een rentevergoeding en verminderd met uitgekeerde dividenden, resulterend in een koopsom van € 197,15 per aandeel. De kopende partijen zijn de gemeenten Enschede (77.300 aandelen) Hengelo (40.000 aandelen) en Losser (12.690 aandelen), samen 129.990 aandelen van de totaal door de AOT-gemeenten aangeboden 180.713 aandelen. Twence heeft het voornemen de overige 50.723 aandelen in te kopen. De afgesproken voorwaarden zijn redelijk en acceptabel. Met de verkoop van de aandelen wordt het dividendverlies langjarig (circa 25 jaar) gecompenseerd.

1.2 Levering tot en met 1 juli 2027

Het eigenaarschap van de verkopende gemeenten wordt getrapt beëindigd ter bevordering van een vloeiende overgang in de bedrijfsvoering van Twence. De verkoopdatum is bepaald op 31 december 2024. Tijdens de overbruggingsfase tot 1 juli 2027 behoud Twenterand 1% van de aandelen (= 8.053 aandelen) en wordt het afval via de huidige inbesteding geleverd aan Twence. De 1% is voldoende om toezicht te kunnen houden op de entiteit. Aan de kopende gemeenten worden certificaten uitgedeeld voor het dividendrecht van deze 1%.

Het leveren van afval tot 1 juli 2027 geeft ons tijd om een nieuwe aanbesteding voor het verwerken van afval op te starten. Dit zal gezamenlijk met ROVA worden opgezet. Voor Twence geeft dit termijn de mogelijkheid om nieuwe aandeelhouders aan te trekken of een nieuwe oplossing voor de quasi-inhouse aanbesteding op te zetten. Twenterand blijft formeel-technisch eigenaar van Twence tot 1 juli 2027.

Voor het verwerken van afval zijn er in Nederland voldoende mogelijkheden. Het is niet nodig om eigenaar te zijn van een afvalverwerker, aangezien er zelfs sprake is van een overcapaciteit. Door het verkrijgen van flexibiliteit op de markt is het mogelijk een marktconform tarief te betalen voor het verwerken van afval. Wanneer de overdracht is afgerond zullen de eerste gesprekken met ROVA worden opgestart om het afval per 1 juli 2027 onder te kunnen brengen binnen een gezamenlijke aanbesteding. Door dit met andere aandeelhouders van ROVA te combineren wordt het totaal aantal tonnage afval hoger en is de verwachting dat het tarief scherper is.

1.3 Twence als verbonden partij voldoet niet aan uitgangspunten 'Beleidskader verbonden partijen'

Twence heeft in het strategisch beleidsplan een tweetal lijnen opgesteld, namelijk:

1) Een actieve en substantiële bijdrage leveren aan de duurzame regionale energievoorziening.
2) Meer waardevolle grondstoffen uit afval en biomassa produceren om daarmee de grondstofkringlopen te sluiten.

Twence heeft als hoofdstrategie het vergroten van zijn rol als 'Duurzaamheidsbevorderaar'. Twenterand heeft niet ingestemd met deze beleidsstrategie, aangezien deze geen directe bijdrage heeft voor Twenterand. De investeringen die hierbij horen worden voornamelijk gedaan in het werkgebied rondom het bedrijf. Deze investeringen hebben grote risico's en

kunnen een groot effect hebben over de winstgevendheid van het bedrijf. In deze situatie heeft Twenterand geen maatschappelijk effect, maar alleen een financieel effect. De investeringen hebben daarom geen directe bijdrage aan de beleidsdoelen van Twenterand.

De inbreng van Twenterand binnen het concern is minimaal. Het percentage aandelen is 5,17% en samen met Almelo en Oldenzaal circa 20%. De afgelopen jaren zijn er meermaals zienswijzen aangeleverd over strategische plannen en hebben de AOT-gemeenten gezamenlijk niet ingestemd met voorstellen in de AvA. In alle bekende situaties hebben de plannen en voorstellen doorgang gevonden omdat de overige aandeelhouders wel instemden.

De informatievoorziening om goed toezicht te houden op het bedrijf is al ruime tijd gering. Twence is een privaat bedrijf (met publieke aandeelhouders) waarvan grotendeels de bedrijfsvoering op de markt plaats vindt. De informatie die vanuit de marktkant van het bedrijf speelt worden niet gedeeld met aandeelhouders (o.a. tarieven van externe partijen). Ook zijn er vraagtekens gezet bij de rechtmatigheid van het huidige contract voor het verwerken van afval en de bijbehorende tarieven, deze kwestie wordt nu door de AVR betwist. In deze kwestie hebben de AOT-gemeenten een eigen advocaat ingesteld.

KANTTEKENINGEN

1.1 Akkoord is een minnelijke oplossing

Het akkoord is tot stand gekomen via onderhandelingen en is dan ook een minnelijke oplossing voor de wens van de gemeente Twenterand om het eigenaarschap van Twence te beëindigen. Het is daarom niet het, in theorie, maximaal haalbare resultaat. Het akkoord is een balans tussen de prijs per aandelen en bijbehorende voorwaarden.

Over de voorwaarden en de prijs is geruime tijd onderhandeld en er sprake van een definitieve situatie. Het is niet wenselijk om opnieuw te onderhandelen, aangezien de huidige situatie het maximaal haalbare resultaat is. Deze is binnen de huidige kaders redelijk en acceptabel.

1.2 Levering van afval en tarief niet meer gegarandeerd

Door de verkoop zal het afval uit Twenterand per 1 juli 2027 aan de markt moeten worden aangeboden. Er is een risico dat de verwerkingstarieven hoger zullen zijn dan nu het geval is, en dat daardoor vanaf 2027 de afvalstoffenheffing zal stijgen. In de huidige markt is dit risico verwaarloosbaar, vanwege overcapaciteit bij afvalverwerkers. Er is geen aanleiding om aan te nemen dat het risico op korte termijn toe zal nemen. Deze verwachting is bevestigd door de contractbeheerder van ROVA.

1.3 Duurzaamheidsprestaties vervallen

Met de verkoop van de aandelen van Twence wordt de toegeschreven prestatie van duurzaam opgewekte energie niet meer toegekend aan Twenterand. In 2022 was er sprake van 378 TJ aan hernieuwbare energie binnen Twenterand en 123 TJ duurzame energie toegekend aan Twenterand door Twence.

Totale energieverbruik	2283 TJ	
Duurzame energie Twenterand	378 TJ	16,5%
Duurzame energie van Twence	123 TJ	5,4%
Totaal	**501 TJ**	**21,9%**

De verkoop heeft geen invloed op het RES-bod van Twenterand voor het aandeel energieopwekking, omdat Twence in de RES apart benoemd is als energiecentrale. De duurzaamheidsprestaties van Twence zijn niet meer opgenomen in doelen van Twenterand.

De beëindiging van het eigenaarschap van Twence heeft dus geen negatieve invloed op de duurzaamheidsdoelen of -prestaties van Twenterand.

UITVOERING

Na positieve besluitvorming in de gemeenteraad zal:

- de koop en verkoopovereenkomst en alle bijbehorende stukken zullen worden ondertekend;
- geen gebruik gemaakt worden van de opschortende voorwaarde in de overeenkomst;
- het college in de Bijzondere Aandeelhoudersvergadering van Aandeelhouders van Twence eveneens akkoord gaan met de verkoop van de aandelen en het beëindigen van het eigenaarschap van Twence Holding B.V. als verbonden partij.

FINANCIËN

Dit besluit heeft financiële consequenties. Met de overdracht van het volledige aandelenpakket is er sprake van een financieel voordeel van € 8.656.659,35. De opbrengsten worden in januari 2025 toegevoegd aan de algemene middelen. Het jaarlijks dividend van € 345.843.- wat opgenomen staat in de begroting komt hiermee te vervallen. Er wordt na de overdracht van de aandelen en ontvangst van de opbrengsten een collegeadvies opgesteld waarin inzicht wordt gegeven hoe deze opbrengst wordt ingezet om kapitaallasten te verminderen. Hierdoor kan het verlies van het jaarlijks dividend worden gecompenseerd. Dit advies zal met de raad worden gedeeld.

De kosten van externe juridische ondersteuning en voor de inzet van de onderhandelaars worden ten laste gebracht van de opbrengsten.

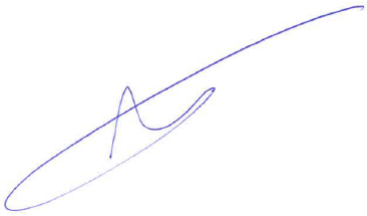
COMMUNICATIE EN PARTICIPATIE

Dit wordt bekend gemaakt via de openbare besluitenlijst.

BIJLAGEN

Dit raadsvoorstel bevat geen bijlagen.

Burgemeester en wethouders van Twenterand

de secretaris,	de burgemeester,
	
P.F.G. Rossen	mr. J.C.F. Broekhuizen